

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
prof. dr hab. Piotr Gliński

BM-WP.055.10.2017.MT

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 22.04.2017 r.
nr. 2267 podpis.....

SEKRETARIAT

Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 27.04.17 zał.....
nr. 2481.....podpis.....

Warszawa, 25 kwietnia 2017

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie senatora Andrzeja Kobiaka złożone podczas 38. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczące wymogów formalnych wniosku o wydanie zezwolenia na usunięcie drzewa z terenu wpisanego do rejestru zabytków, uprzejmie wyjaśniam, jak poniżej.

Wojewódzki konserwator zabytków jest organem właściwym do udzielenia zezwolenia na usunięcie drzewa z terenu wpisanego do rejestru zabytków na podstawie przepisu art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz.U. z 2016 r. poz. 2134). Zezwolenia udziela się na wniosek: 1) posiadacza nieruchomości - za zgodą właściciela tej nieruchomości; 2) właściciela urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380, 585 i 1579) - jeżeli drzewo lub krzew zagrażają funkcjonowaniu tych urządzeń, o czym stanowi art. 83 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Przepis przywołanej ustawy – art. 83b ust. 1 - określa również, jakie obligatoryjne elementy zawiera wniosek o wydanie zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu.

Jednocześnie, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 i pkt 11 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1446 ze zm.), pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru oraz podejmowanie innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku wpisanego do rejestru. W związku z tym pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga dokonanie zmiany przy zabytku, polegającej

na usunięciu drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości, będących wpisanymi do rejestru zabytków cmentarzami, parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. f i g ww. ustawy lub położonych na terenie wpisanych do rejestru zabytków układów urbanistycznych lub ruralistycznych, zawierających formy zaprojektowanej zieleni, albo których zielen jest wymienionym w decyzji o wpisie do rejestru zabytków komponentem tych układów. Stosownie do art. 36 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami pozwolenia, o których mowa w ust. 1 i 1a, wydaje się na wniosek osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa albo do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego. Tryb wydawania pozwoleń i obowiązkowe elementy wniosku określa rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 października 2015 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań zabytków.

Nowelizacja ustawy o ochronie przyrody, która weszła w życie 1 stycznia 2017 r., przewiduje w szczególności zwolnienie z wymogu uzyskiwania zezwolenia na wycinkę drzew lub krzewów, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej (zmiana ta nie dotyczy nieruchomości stanowiących własność osób prawnych, w tym parafii, jednostek samorządu terytorialnego, Skarbu Państwa, etc.). Wprowadzenie powyższych przepisów w praktyce oznacza, że wycinka drzew lub krzewów z licznych nieruchomości, które zostały wpisane do rejestru zabytków, nie doznaje żadnych ograniczeń na gruncie przepisów o ochronie przyrody. Podkreślenia jednak wymaga, że zmiana przepisów ustawy o ochronie przyrody nie ma wpływu na treść przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W związku z tym normy zawarte w art. 36 ust. 1 pkt 1 i pkt 11 tej ustawy pozostają podstawowymi narzędziami ochrony zabytkowych form zakomponowanej zieleni. Reasumując, usunięcie drzewa z nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków lub położonej na terenie wpisanym do rejestru zabytków, stanowiącej własność osoby fizycznej w celu niezwiązanym z prowadzeniem działalności gospodarczej, wymaga pozwolenia konserwatorskiego wydawanego w trybie art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, natomiast wycinka drzewa z takiej nieruchomości przez osobę prawną wymaga uzyskania zarówno zezwolenia wydawanego na podstawie art. 83a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, jak i pozwolenia w trybie art. 36 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Warunkiem wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie udzielenia zezwolenia na usunięcie drzewa i powstania po stronie organu administracji obowiązku

rozpatrzenia sprawy oraz wydania rozstrzygnięcia merytorycznego jest złożenie poprawnego formalnie wniosku przez uprawniony do tego podmiot. Zauważyć przy tym należy, że o poprawności formalnej wniosku nie stanowi złożenie go na określonym druku czy formularzu, tylko umieszczenie w nim wszystkich danych wymaganych przepisem prawa. Złożenie wadliwego formalnie wniosku o wydanie zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu obliuguje organ, do którego wniesiono takie podanie, do wezwania wnioskodawcy do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania. Powyższy obowiązek wynika z przepisu art. 64 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego. W świetle ww. regulacji prawnej organ administracji nie jest uprawniony do prowadzenia postępowania i wydania orzeczenia merytorycznego na podstawie wniosku obciążonego brakami formalnymi.

Z opisu sytuacji, zawartego w oświadczeniu senatora Andrzeja Kobiaka z 30 marca 2017 r., nie wynika, czy brak rozwiązania kwestii zezwolenia na usunięcie drzewa jest skutkiem opieszałości i zaniedbania ze strony organu konserwatorskiego, czy też spowodowany jest niedopełnieniem wymogów formalnych przez wnioskodawcę, po prawidłowym wezwaniu go do usunięcia braków wskazanych przez organ administracji. Przedmiotowy problem należy rozwiązać poprzez złożenie przez uprawniony podmiot poprawnego formalnie wniosku/wniosków do właściwego organu administracji lub poprzez uzupełnienie w żądanym zakresie uprzednio wniesionego podania. Stosownie do art. 35 § 3 k.p.a. załatwienie sprawy powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a w przypadku sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Na niezałatwienie sprawy w terminie określonym w art. 35, w przepisach szczególnych, ustalonym w myśl art. 36 lub na przewlekłe prowadzenie postępowania stronie służy zażalenie do organu wyższego stopnia, o czym stanowi art. 37 § 1 k.p.a. Ponadto, strona niezadowolona z orzeczenia wydanego przez organ pierwszej instancji ma prawo skorzystać ze środka zaskarżenia, zgodnie z pouczeniem zawartym w decyzji.

Odnosząc się sugestii wprowadzenia dodatkowych regulacji do znowelizowanej ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o lasach (Dz. U. z 2016 r. poz. 2249), dotyczących uprawnień właściwego komendanta Straży Pożarnej do wydania decyzji na usunięcie drzewa w szczególnych sytuacjach, uprzejmie wyjaśniam, że powyższa kwestia leży poza kompetencjami Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Organem właściwym do zajęcia stanowiska w tej sprawie jest minister właściwy do spraw środowiska. Jednocześnie wyjaśniam, że przygotowany rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz niektórych innych ustaw (druk 1403) zakłada uproszczenie procedury i wyeliminowanie konieczności wydawania dwóch zezwoleń na usunięcie drzewa przez wojewódzkiego konserwatora zabytków na podstawie przepisów dwóch ustaw. Zgodnie z zaproponowaną zmianą, wojewódzki konserwator zabytków będzie wydawał jedno pozwolenie na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a wymogiem

uzyskania pozwolenia objęte będzie każde usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków, za wyjątkiem przypadków prowadzenia akcji ratowniczej przez jednostki ochrony przeciwpożarowej lub inne właściwe służby ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia lub zdrowia.

Z wyrazami szacunku

Piotr Gliński